

1921-09-15

AFSENDER

Joakim Skovgaard

MODTAGER

Magnus Pfannenstill

FAKTA

Dokumenttype:
Brev

Afsendersted:
Viborg

Modtagersted:
Lund

Arkivplacering:
Mappe 148 nr. 17

TRANSSKRIFTION

Afventer transskription.

Viborg 15-9-21 Hr. Domprost Pf.

SKOVGAARD-MUSEET
Mappe 148 Nr. 17

Når jeg nu afsender udkastene til apsis-hvalvingen i Sundt Sønderkirk, ønsker jeg gerne her til at knytte nogle bemærkninger.

Under arbejdet har jeg stædse tænkt mig den endelige udsmykning udført i mosaik, fordi jeg er overbevist om, at det vil give det skønneste og kraftigste resultat, og fordi jeg gerne vil anvende guld mellem farverne, hvilket næsten er en selvfølge, se en mosaik apsis, hvorimod jeg er i høj grad utilbøjelig til at anvende guld i en freskodécoration. Guldtilføjelserne giver en herlig levende og fast virkning, hvorimod forgyldning på mur forekommer mig betænkelig.

Den gamle apsis har neppe været udsmykket med mosaik, men det blev betonet, da opgaven blev mig givet, at det gjaldt ikke om at efterligne noget gammelt, men at forme udsmykningen med hensyntagen både til den gamle kirke og til nutidsmenneskers forståelse.

Nutidsmennesker er mange slags, jeg har regnet med samme slags mennesker som da jeg dekorerede Viborg kirken; på en gang de klart seende, - kunstnerisk henseende mest krævede, og så det jævne kristenfolk, idet deres behov på væsentlige punkter falder sammen. Det er måske kun de bedste øjne der til fulde ser hvad der i rent dekorativ henseende bør læres og drages nytte af hos de gamle, medens den indre kristelige følelse, livet, som skal fylde, gennemstrømme de gamle formler, skal være så ægte, så den jævne kristen og den fineste kritiker mødes. Nærmere at forstå klare dette vil føre for vidt, og ind på det ubestemmelige jeg tror, at

Viborgdekorationen i så henseende vil give en klarere forståelse,
end ord. Jeg må dog påpege, at det store Loft er malet efter, at jeg
har gjort erfaringer ved udførelsen af frescobillederne, erfaringer
der gør i retning af, at jeg på visse punkter burde have holdt mig
nærmere til de gamle regler, uden at det jævne kristenliv i billed-
erne i mindste måde derved skulde forringes. Deres steder udenfor
det store Loft, steder i prestodekorationen, hvor jeg er nået så vidt
i den retning, som jeg menes, jeg kunde nå. Alligevel vil jeg i den dom-
kirke at træde endnu videre. Der strales et indre billede for mit øje, som jeg
hoger efter at udføre, men det strales i mosaik.

At apsis-lægges i mosaik, behøver ikke at drage med sig, at hele
kirken mælages i mosaik. Korset, apsis, er det helligste sted og
kan bære en udmykning af rigere karakter, end det øvrige rum.

Der er yderligere det gode trod, at eleverne på min skole ganske uaf-
hængigt af mine ønsker om at anvende mosaik i den, er kommet ind
på at arbejde med denne teknik, og er bleve ganske betagne af stoffets
herlighed. Og det er jo min tanke, ikke som ellers er brug, at udføre
et forbillede og så lade et mosaikværksted om den videre udfø-
else i stoffet, nej! vel må der foreligge et nøjagtigt forbillede, men
mine elever og jeg vilde selv udføre mosaiklægningsen, assistert
af en dygtig fagmand.

Om de tre udkast jeg sender, vil det per ord være på sin plads.

Farvevirkningen i no. 1 stammer fra en lille mosaikapsis i
kirken St. Costance. udenfor Roms mure, som tit tales om i meget.
Kristi blå glorie er taget herfra, og jeg fandt, at foruden den smukke
virkning af dette blå midtpunkt med den indre gule ring, passede det
godt at det er de svenske farver. Blå glorie er i det hele ikke sjældne

II

i gamle modarter. Jeg har imidlertid ikke givet guldvirkningen af Kristi dragt imod den hvide bund fordi jeg ikke vilde ødelægge den virkning der allerede er næst i udkastet med blot oliefarve og som i visse måder giver min tanke godt. Jeg blev imidlertid bange for, at den hvide bund, som fortøner sig i grålige farver ud efter, vilde falde for meget sammen med farven i kirken sandsten. ^{Jeg} gik ^{derfor} efter hånden over til mørkeblå bund udenfor mandelblørens, no. 2, ^{og} her prøvede jeg virkelig guldvirkning. Forholdene i figurerne størrelse, og placering ændrede jeg også, for at få billedpræsentationen fri af den omgivende bølge, men jeg er ikke glad ved forandringen i så henseende, ligesom jeg heller ikke holder af den blå bund, hvilket dog måske kan skyldes den kedelige virkning af oliefarven, der ikke kan måle sig med den klare friske farve, endog med mosaik.

Jeg prøvede derefter hel guldbund, (no. 3) og finder, at det har sine fordele, en enkel, storladet farvevirkning, som skæller sig smukt fra sandstenen. I den dunkle kirke vil guldstoffene formodentlig alligevel lyse, farveskiftet er nærmest fra oplysning i St. Vitale i Ravenna hvor Kristus bærer klædt i dybt purpur og misser ligesom glorie om hovedet.

⊕ Der kan blive meget at prøve og andre, men

Her til er jeg kommet i mine forslag; det er min overbevisning, at resten må prøves i selve kirken, hvor belysningsforhold (størrelse (sandsten) og afstande, størrelser er de virkelige. Det vil nærmest være at ødekræfterne, at arbejde videre i lille målestok. Enten det endelige

arbejde skal udføres i det ene eller det andet materiale med og med arbejds-
tegnisgerne udføres på stedet, det er den eneste måde hvor man har med en mulighed
at gøre. ³⁰ trædiplade fotografi

I Viborg kom jeg på hjælpningen omkostet ordnet med to bronzeengle, der står
ud på væggen på konsoler og bærer hver sin ring med elektriske lamper; noget
ligeinde vilde vist også være det omkostede; dund. valgt fotografier

Arbejdet Vinkelin har med delt mig, at arbejdsvalvningen har været, og jeg ser mig med
ham i, at den derfor helst bør mures om, inden den udsmykkes. Dette måtte han kun
nå sig i vinterens løb, hvis arbejdet kunde begynde snart. Jeg selv havde tænkt
sig, så snart opgaven gives mig, da at begynde prøvemalinger til foråret 1922,
så den stod færdig til jule- ¹⁹²³ Luumsfesten; og det ville 1000 års fest der brødes? Her så
denne var om, ^{prøve} kunde det endelige arbejde begynde. Jeg tænker mig arbejdet i
Lund, som et sommerarbejde. Hvis det da ikke kendes sig at begynde prøverne til
væren, vil det let blive en forvinkelse på et helt år, og intet at vise til festen, som måske
atter vil sinke og det siger meget i min alder, jeg har ikke længe livet for mig, og kun
kræfter at miste, alt som tiden går, jeg beder derfor indtrængende om,
så snart Sverige ønsker at betro mig dette dejlige arbejde, tiden da
ikke dinkes bort med overregjelse.

Stilleads Bekostningen SKOVGAARD-MUSEET
Mappe 148 Nr. 17
håndværker hjælp og
materialer og hvad dertil hører er udenfor min pris, som kun omfatter
den kunstneriske del af arbejdet.

Prøvemaling antagelig 1/2 år, jeg for 6 måneder
2 malere, 4 Th. og Sundkæm.
Uforudsatte o.d. heri lofthus eller KM.
Forarbejder til virkelige malerier
materialer og hjælp materialer 12000. hjælp 7000 19000, "
1/2 år
1/2 elev 1/2 år
Uforudsatte 45500, 00

Udbetaling - i månedlig forskud efter min begæring
og skat i to blade?